CYNGOR CYMUNED LLANWNDA
COFNODION CYFARFOD HYDREF 2023

MATH O GYFARFOD	**Cyfarfod Misol**
DYDDIAD	**Nos Fercher, 18fed o Hydref, 2023**
AMSER	**7 y.h**
LLEOLIAD	**Canolfan Kate Roberts, Cae Gors**
CADEIRYDD	**Arwyn Herald Roberts**

1.	**CROESO**
	Croesawodd y Cadeirydd Arwyn Herald Roberts (**AHR)** bawb i'r cyfarfod. **<u>Yn bresennol heno roedd:</u>** Arwyn Herald Roberts (**AHR);** Dyfan Tomos **(DT)**; Gwilym Williams **(GLW)**; Gwilym Thomas **(GVT)**; Adam Summers **(AS);** Nerys Evans **(NE);** Aeron Maldwyn Jones **(AMJ);** Tom Ellis **(TE)**; Nia Gruffydd; **(NG);** Jason Hunt **(JH);** Michelle Williams **(MW)** ac Gillian Thomas **(y Clerc).**
2.	**YMDDIHEURIADAU**
	<u>Derbyniwyd ymddiheuriadau gan:</u> Cyng. Huw Rowlands **(HR)**
3.	**DATGAN BUDDIANT**
	Dim
4.	**CADARNHAU COFNODION MEDI 2023 A MATERION YN CODI**
	Cynigwyd y cofnodion yn gywir gan GVT gydag AS yn eilio **a) <u>MEINCIAU GLAN RHYD, SGWÂR BACH RHOSISAF A SGWÂR RHOSISAF</u>** NE -Cais gan NE i ddarganfod perchennog y sgwâr tir ble mae'r fainc yn Rhosisaf - cymydog wedi gosod arwydd 'dônt park on the grass'. Adroddodd HR mai dim ond cot o baent sydd ei angen ar y meinciau – Gwirfoddololodd AMJ ac HR baratoi'r gwaith – y clerc i drefnu. **b) <u>TE - CAIS AM SAFLE BWS I LANWNDA</u>** Adroddodd y clerc ymateb roedd y Cyngor Sir wedi ei dderbyn gan Berwyn Coaches a Chlynnog a Threfor yn cadarnhau nad oeddent wedi mynd i mewn i'r pentref ers y mileniwm. Erbyn hyn nid yw'r pentref yn addas i fws oherwydd yr holl geir sydd wedi parcio. Erbyn hyn mae'r gysgodfa wedi ei leoli ar y brif ffordd. Wrth edrych ar y ffigyrau mae'n ymddengys bod y rhan fwyaf o deithwyr yn dod o'r feithrinfa ac nid o'r pentref. Felly ni fyddent yn newid i fynd drwy'r pentref. Nodwyd bod HR wedi cytuno fis diwethaf i ddilyn mater Parcio yn y rhes. **c) <u>PONT BRO WYLED – CAIS GAN UN O DRIGOLION RHOSTRYFAN</u>** Adroddodd y clerc bydd peirianwyr strwythurau'r Cyngor Sir yn cynnal asesiad o'r bwlch rhwng parapet y bont a'r ffens / wal ddwy ochr iddi. Os oes angen gwaith i gywiro problem, yna bydd trefniadau yn cael ei gwneud. Roedd wedi gofyn am ddiweddariad ond heb dderbyn ymateb hyd yn hyn.

	d) CAE CHWARAE RHOSTRYFAN Roedd y clerc wedi gyrru blaen I GL. Jones ond nid oedd wedi derbyn amcan bris oherwydd salwch yn y gweithlu. **e) GW – MYNWENT CEFNFAES – REILIAU WEDI EU GOSOD O AMGYLCH CARREG FEDD** Y clerc i yrru llythyr ar ran y Cadeirydd NE - Angen trafod clirio'r llwybrau ac ail osod cerrig - y clerc i drefnu cyfarfod gyda'r darparwr AHR - Wedi derbyn cwyn gan deulu am ddirywiad y fynwent - gyrru llythyru yn cadarnhau gweithrediad y Cyngor. **f) TE - GIÂT FACH LON EIFION YN CAEL EI GADAEL YN AGORED** Bydd y Swyddog yn holi ei arweinydd am argymhellion. **g) TE- PARCIO YN LLANWNDA** Nid oedd HR yn bresennol i gynnig diweddariad
5.	**CEISIADAU CYNLLUNIO**
	a) **C23/0714/24/DT - 2, UWCH MENAI, SARON, CAERNARFON, GWYNEDD, LL54 5UN** Gosod 2 ffenestr PVC yn mesur 0.600 x 0.300 yn drychiad talcen / ochr y tŷ - Dim gwrthwynebiad **b) APEL - CAS-02548-C6B3D9 C22/0876/24/LL** Cyn-gronfa ddŵr, Tir Ger Pen Y Ceunant, Rhostryfan, LL54 7LU Rhannodd y clerc resymau gwrthwynebiad y Pwyllgor Apêl.
6.	**MATERION MISOL**
	a) CANLYNIAD ETHOLIAD WARD RHOSTRYFAN Rhoddwyd croeso cynnes i Dyfan Thomas sydd wedi ei Ethol fel Aelod ar sedd Rhostryfan. **b) MYNWENT CEFNFAES - FFENS YR ESTYNIAD / FFENS GORFFWYSER PLANT / BWLCH Y WAL GEFN** Gwaith wedi ei gwblhau ar ffens yr estyniad - defnyddiau ychwanegol i gau bwlch yn cael eu cadw yng Ngilwern Uchaf. Taliad i'w gymeradwyo. Defnyddiau wedi ei dderbyn ar gyfer Gorffwyser plant, gwaith i gychwyn yn fuan. Gwaith ail godi'r wal wedi ei gwblhau - taliad i'w gymeradwyo **c) CAE CHWARAE RHOSGADFAN – CROGCHWYN – GWYBODAETH GAN UN LLAIS CYMRU** Gwaith gwistrellu'r crog chwyn wedi ei gwblhau am eleni. Taliad I'w gymeradwyo. Adroddodd y clerc argymhellion parthed y Cae Chware gan Un Llais Cymru **d) GOLYGFA LON WEN** Adroddodd y clerc ei bod wedi methu a chael ymateb gan asiant y Goron yn Saviills, Gaer. Wedi cysylltu ag Adran Ymholiadau y Goron, heb dderbyn unrhyw ymateb - wedi cysylltu nôl gyda swyddog y Cyngor Sir yn gofyn am argymhellion. **e) CARREG LECHEN GRAIANFRYN** Derbyniwyd gohebiaeth gan un o drigolion Llanwnda yn adrodd niwed i lechen Graianfryn sydd ar gylchfan Llanwnda. Mae un ochr wedi disgyn, y coed ar ei gefn yn pydru. Y clerc i dderbyn pris **h) DIWEDDARIADAU GAN Y SWYDDOG LLWYBRAU** • Cwyn wedi ei dderbyn am rwystr ar lwybr o Ddinas heibio Plas Bodaden sydd yn dod allan ger Mynwent Cefnfaes - Gwaith I sefydlu giât mochyn ar y rhaglen waith .

	• Cwyn wedi ei dderbyn am broblem gwrgymdeithasol ar lwybr hanesyddol yn Rhosgadfan – mater gorfodaeth – perchennog yn newid rhediad y llwybr ac yn bygwth cerddwyr hefo cwn peryg. • Camfa Hen Gastell wedi ei ail sefydlu - sylwadau gan y clerc ei bod wedi cysylltu yn gofyn am giât mochyn wrth gysidro mae henoed sydd yn defnyddio'r llwybr. • Pont Maestryfan - Gwaith yn cael ei ddal yn ôl oherwydd newidiadau cyson **f) <u>HYFFORDDIANT</u>** Rhannwyd rhestr Hyfforddiant fis Tachwedd - yr aelodau i ddiweddaru'r clerc o'i dymuniadau
7.	**ADRODDIADAU**
	Adroddodd y clerc ddiweddariadau oedd wedi ei derbyn gan HR **a) <u>CYNG. HUW ROWLANDS</u>** i. <u>Llwybr Bryngwyn</u> Wedi pori trwy'r ffeilia mai'n ymddangos doedd yna ddim bwriad fod Cyngor Gwynedd yn mynd i gymryd drosodd cynnal a chadw'r llwybr yn y tymor hir. Ymddengys eu bod hwy yn cynorthwyo'r Cyngor Cymuned i hawl tramwy dros y llwybr, ond doedd dim bwriad i Gyngor Gwynedd gymryd cyfrifoldeb cynnal a chadw yn y tymor hir. Mae'n gobeithio cyfarfod a Gwyn Lloyd Evans wythnos nesaf i drafod. ii. <u>Gwella diogelwch mynediad i Ysgol Rhostryfan.</u> Roedd wedi cyfarfod a dau o swyddogion Cyngor Gwynedd, mi fydd Cyngor Gwynedd yn edrych ar ba geisiadau sydd ganddynt fyddai fwyaf tebygol o lwyddo i gael arian gan Lywodraeth Cymru, ac yn gwneud cais am grant tua mis Tachwedd, ond gan fod yna gymaint o geisiadau tebyg, nid oedd yn hyderus o lwyddiant. iii. <u>Tîm Tacluso</u> Roedd tîm tacluso ardal ni i fod i ymweld â Ffrwd Cae Du a Dinas a Llanwnda ddydd Llun i wneud gwaith tacluso. Roedd wedi bod o gwmpas gyda'r arweinydd er mwyn gweld beth oedd angen ei wneud, rhan o'r gwaith oedd cael gwared â'r tyfiant sy'n culhau'r pafin rhwng Ffrwd Cae Du a Dinas. Er bod eu Lori wedi bod o gwmpas ddydd Llun, nid oedd yn ymddangos bod y Gwaith wedi ei wneud. Felly bydd yn dilyn y mater. iv. <u>Gorfodaeth Cynllunio</u> Roedd wedi gwneud cwyn i Gyngor Gwynedd am eu diffygion yn mynd ar ôl materion gorfodaeth cynllunio. Tri mater ganddo ar y gweill ers rhai misoedd a dim yn digwydd. Wedi cael addewid y bydd yn cael ateb erbyn diwedd Hydref, ond mae prinder staff yn yr adran gorfodaeth. Efallai y dylai'r Cyngor Cymuned deg i bryder i Gyngor Gwynedd am ddiffyg staff a gallu'r adran gynllunio i ddelio efo materion gorfodaeth? v. <u>Fforwm Ardal Gwyrfai</u> Roedd wedi mynychu Fforwm Ardal Gwyrfai, ble y trafodwyd materion efo'r Heddlu a'r problemau casglu sbwriel. vi. <u>Meinciau</u> Rhannodd luniau'r meinciau, byddai'r rhan fwyaf yn iawn a chot ffres o baent/creosot.

vii. Cais wedi ei dderbyn gan Gyngor Cymuned Pistyll –
Cynnig : Diwygio Amodau Tai Teg – gan nad oedd HR yn bresennol cytunodd HR drafod y mater gyda'r Cynghorydd Jina Gwyrfai.

b) CYNG. ARWYN HERALD ROBERTS

i. Adroddodd am gyfnod heriol i gadw gorsaf dan Lanberis.

ii. Ambiwlans Awyr
Gofynnodd am gefnogaeth yr aelodau ar opsiwn 6

iii. Priffyrdd
Dim gwaith wedi ei gynnal yn lleol ers 2 flynedd.
Roedd wedi cyfarfod a Swyddogion Cabinet a Phennaeth Priffyrdd I drafod cyflwr y lon o Siop William I'r Fynwent, gridiau gwartheg. Yr adran wedi cytuno glanhau'r lon, ffosydd a bollards sy'n rhedeg at Fynwent Pen y Bryn.

iv. Bro Cadfan - tyllau yn ffordd
Bydd y Cyngor Sir yn trafod gyda Chwmni Adra gyda bwriad cytuno a gosod rhaglen waith yn y 10 diwrnod nesaf.

v. Cae Gors
Cynllun panad a sgwrs, arian wedi ei dderbyn i greu cwrs gwledda a bywyd natur tan ddiwedd Rhagfyr.

vi. Canolfan y Fron
Tair mil wedi ei dderbyn - bwyd am ddim ar ddydd Mercher rhwng 12 ag 1

vii. Adran Gwyrfai
Wedi cael trafodaeth ar heddlu - canmol gwaith gwrthgymdeithasol Caernarfon - pryderus bod torgyfraeth Llanwnda wedi cynyddu 8% ers 3 mis - lladrata a thorri mewn i dai a siediau - beics modur ar y mynydd.
Wedi cytuno bydd mwy o heddlu ar gael yn y mis nesaf.
Cwynion am fan gyda phedwar bachgen yn dwyn beics ac yn cnocio ar ddrysau.

8. **MATERION ARIANNOL**

a) CYSONIAD 2023/24

28.03.23	**CYFRIF CYFREDOL**		**£10,620.60**
29.03.23	**CYFRIF CADW**	**+**	**£63,581.85**
01.04.23	**TALIADAU HEB YMDDANGOS YN Y BANC**	**-**	**£1,190.00**
2023/2024	**GWARGED**	**+**	**-£5,953.55**
		=	**£67,058.90**

b) DATGANIADAU'R BANC

-

Cyfrif Cadw - 30 o Fai i 28 o Awst 2023

Balans Agoriadol		**£63,794.79**
Derbyniadau	+	£262.22
Gwariant	-	£0.00
Balans Cau	=	**£64,057.01**

Cyfrif Cyfredol - 29 o Fehefin i 28 o Awst 2023

Balans Agoriadol		**£5,328.36**
Derbyniadau	+	£15,000.00
Gwariant	-	£669.08
Balans Cau	=	**£19,659.28**

CYFANSWM Y DDAU GYFRIF = £83,716.29

Llai Taliadau Heb Ymddangos ar y Datganiadau

19.04.23	TCDLL	**101704**	£100.00
20.09.23	Un Llais Cymru	**101715**	£350.00
20.09.23	Cyngor Gwynedd	**101716**	£288.00
20.09.23	A. Hughes Jones Dyson	**101717**	£216.00
		=	**£954.00**

c) TALIADAU I'W CYMERADWYO

18.10.23	Cyflog a Threuliau Clerc	**101718**	£670.59
18.10.23	Giles Elliot	**101719**	£400.00
18.10.23	North Wales Fencing	**101720**	£13,912.80
18.10.23	Ceri Jones	**101721**	£720.00
		=	**£15,703.39**

CYFANSWM CYWIR Y CYFRIFON FELLY = £67,058.90

9. **GOHEBIAETH**

Rhannwyd yr ohebiaeth isod

a) Cronfa Grymuso Gwynedd
b) Llais Teuluoedd – Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd
c) Cyflwyniad gan Rhian Hughes - Pwyllgor Ardal Arfon/Dwyfor
d) Ail gam Ymgysylltu â Gwasanaeth Ambiwlans Awyr Cymru i'w gynnal ym mis Hydref
e) Dyddiadau Hyfforddiant Hydref / Tachwedd
f) Bwletin newyddion un Llais Cymru
g) Gorchymyn Cyngor Gwynedd (Amryw Ffyrdd Sirol, Ardal Arfon) (Cyfyngiad Cyflymder 30 M.Y.A.) 2023

	h) Gorchymyn Cyngor Gwynedd (Amryw Ffyrdd Sirol, Ardal Arfon) (Cyfyngiad Cyflymder 20 M.Y.A.) 2023
10.	**MATERION LLEOL / AELODAU**
	a) <u>GWEFAN Y CYNGOR</u> Diolchodd y Cadeirydd y clerc am sefydlu a chynnal gwefan newydd i'r Cyngor sef: https://cyngorcymunedllanwnda.co.uk/ Roedd AHR wedi rhannu lluniau o'r ardal ar gyfer y wefan. **b) <u>MW - BINIAU HALEN</u>** Adroddodd MW nad oedd dim wedi digwydd parthed ail sefydlu binnau halen - AHR am ddilyn y mater. **c) <u>MW - DWR YN RHEDEG O ROSTRYFAN</u>** Y clerc i adrodd i'r Cyngor Sir **d) <u>GVT - LLIFOGYDD I FYNEDFA BRYN DERWEN AC WERNLAS DDU RHOSTRYFAN</u>** Y clerc i adrodd i'r Cyngor Sir **e) <u>GVT - MAENOL RHWNG FRONDDU A THŶ CRWN RHOSGADFAN</u>** Maenol a chyfer rhad di colapsio - Y clerc i ofyn i'r Cyngor Sir Cyngor lythyru a'r perchennog i wneud y gwaith **f) <u>GVT – TIR NEWYDD MYNWENT CEFNFAES</u>** Adroddodd GVT bydd angen contract gyda phorwyr tir y Fynwent - hefyd angen ei ychwanegu i restr yswiriant y Cyngor - Y clerc i ofyn am argymhellion Undeb Amaethwyr Cymru. **g) <u>GVT - UWCHFFYNNON</u>** Pam fod cwch ar y comin, y clerc i ofyn i'r Cyngor Sir **h) <u>LLWYBR HEIBIO'R FYNWENT</u>** Gôr dyfiant angen ei dorri - y Clerc I adrodd I Wyn Williams **i) <u>JH – TWLL YN Y FFORDD RHWNG PONT WERNLAS DDU A RHOSTRYFAN</u>** Y clerc i adrodd i'r Cyngor Sir **j) <u>NE – CROGCHWYN GER PENISAR RHOS A MYNWENT CEFNFAES</u>** Y clerc i adrodd i'r Cyngor Sir **k) <u>NE - CYNLLUN GORSAF BENYGROES</u>** Holwyd os oedd son bod Rhostryfan ar y cynllyn - AHR am holi **l) <u>GIÂT BODADEN</u>** Reiliau I fod yn cae – gordyfiant ofnadwy **m) <u>GW- LLIFOGYDD</u>** Dwr o Dai Minffordd yn Rhosisaf heibio Bryn Siriol I'r sgwâr
11.	**CYFARFOD NESAF Y CYNGOR**
	15 o Dachwedd, 2023 – Cae Gors – 7y.h